

Socialmedicinska mottagningen Lerum Alingsås i samverkan med Närhälsans vårdcentraler

Dokumenttyp:	Lathund
Dokumentet gäller för, personalkategori:	Berörd personal inom socialmedicinsk mottagning och läkare på Närhälsans vårdcentral
Fastställt av, befattning och namn:	Verksamhetschef Närhälsan Lerum vårdcentral Björn Widell
Fastställsedatum:	2026-03-10
Dokumentansvarig, befattning och namn:	Samordnare Socialmedicinsk mottagning Anna Nordgren
Giltighetstid:	2027-03-10

Lathund för provtagning vid alkoholberoende på socialmedicinsk mottagning

Syfte

Att säkerställa ett snabbt omhändertagande av personer som söker hjälp för alkoholberoende och önskar läkemedelsbehandling. När provsvar finns ges Fast läkarkontakt möjlighet att tidigare ta ställning till om läkemedelsbehandling är möjlig.

Utförande

1. Samtycke

- Alla individer som skrivs in på socialmedicinsk mottagning fyller i samtyckesblankett som möjliggör informationsdelning med vårdcentral.
- Samtyckesblanketten skannas in som bild i Asynja.

2. Provtagning vid önskemål om läkemedelsbehandling

- Om patienten vid första besöket uttrycker önskemål om läkemedelsbehandling för alkoholberoende kan sjuksköterska ta nödvändiga prover enligt bilaga – utan att invänta ordination från Fast Läkarkontakt.

3. Remiss och informationsöverföring

- Pappersremiss används för provtagning.
- Om Fast Läkarkontakt finns dokumenterad i journalen anges denna som svarsomtagare på remissen.
- Socialmedicinsk mottagning faxar information till berörd vårdcentral för att uppmärksamma att provtagning utförts

I de fall det råder oklarheter om vem som är Fast Läkarkontakt så kontaktar sjuksköterska på Socialmedicinsk mottagning sekreterare på patientens listade vårdcentral för information. I samband med detta lämnas meddelande till berörd läkare att prov kommer tas vid besök.

Uppföljning av provtagning

Sjuksköterska på socialmedicinska mottagningen följer upp provsvaret på de prover som tagits på mottagningen. Vid avvikande provsvar kontaktar sjuksköterska vårdcentral. Läkare på vårdcentral är ytterst ansvarig för inkomna provresultat och tar ställning till om läkemedelsbehandling är möjlig.

I de fall läkare önskar provtagning utanför rekommendation enligt bilaga så behöver läkare meddela detta till mottagningen, via telefon, fax eller daganteckning. I annat fall kommer provtagning ske enligt bilaga för aktuellt läkemedel.

Insättande av läkemedel

Läkare ansvarar för ordination, det ska tydligt framgå läkemedel, styrka och dosering. Läkare meddelar socialmedicinsk mottagning som i sin tur kontaktar patienten och ger information om att recept finns och tillsammans planerar för nästa besök.

Avslutade läkemedelsinsatser på mottagning

När insatser på socialmedicinsk mottagning ändras eller avslutas ansvarar sjuksköterskan på mottagningen för att meddela Fast läkarkontakt på vårdcentral. Ansvar för uppföljande provtagning åligger då vårdcentral.

DISULFIRAM

- Provtagning inför eventuell insättning av Disulfiram på Socialmedicinsk mottagning.
- Kan delas ut via Socialmedicinsk mottagning upp till 3ggr/vecka – måndag, onsdag, fredag.
- Kontroll av utandningsluft i alkometer före administrering.
- Patienten brukar lämna in läkemedlet så att det finns förvarat på mottagningen.
- Uppföljande provtagning sker vid samtidig utdelning på mottagningen under dess att patienten är inskriven.

Provtagning	Inför start	Vecka 2	Vecka 4	Var 3:dje månad
PK	x			
ASAT	x	x	x	x
ALAT	x	x	x	x
ALP	x			
b-pEth	vid behov med restriktivitet			

- b-pEth tas vid behov men med restriktivitet.
- ⚠ Om ASAT eller ALAT ligger över normalnivåer tas provet om varannan vecka tills det är normalt, därefter enligt schema (dvs efter 2, 4 och därefter var tredje månad).
- ⚠ Om ASAT eller ALAT överstiger 3 gånger normalområdets övre gräns avbryts behandlingen omedelbart.

AKAMPROSAT

- Provtagning inför eventuell insättning av Akamprosat på Socialmedicinsk mottagning.
- Kroppsvikt kontrolleras på mottagningen inför eventuell insättning, dokumenteras i journalanteckning.
- Patienten handhar och sköter läkemedel själv.
- Uppföljande provtagning sker på mottagningen under dess att patienten är inskriven.

Provtagning	Inför start
PK	x
ASAT	x
ALAT	x
ALP	x
S-Kreatinin	x
b-pEth	vid behov med restriktivitet

- b-pEth tas vid behov men med restriktivitet.
- Inga uppföljande prover nödvändiga om inte läkare eller sjuksköterska anser att behov finns för den enskilde patienten.

Om S-Kreatinin ligger över 120 mikromol/l påbörjas ej behandling.

NALTREXON

- Provtagning inför eventuell insättning av Akamprosat på Socialmedicinsk mottagning.
- Sjuksköterska på mottagningen efterhör om patienten tar opioidanalgetika, dokumenterar i journal.
- Patienten handhar och sköter läkemedel själv.
- Uppföljande provtagning sker på mottagningen under dess att patienten är inskriven.

Provtagning	Inför start	Vecka 4	Var 3:dje månad
PK	x		
ASAT	x	x	x
ALAT	x	x	x
ALP	x		
S-Kreatinin	x		
b-pEth	vid behov med restriktivitet		

- b-pEth tas vid behov men med restriktivitet.
- Om ASAT eller ALAT ligger över normalnivåer tas provet om varannan vecka tills det är normalt, därefter enligt schema (dvs efter 4 och därefter var tredje månad).
- Behandlingen avbryts om ASAT eller ALAT överstiger 3 gånger normalområdets övre gräns.